

Sygn. akt IV U 128/24

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

28 maja 2024 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Sławomir Górny

Protokolant: st. sekr. sąd. Katarzyna Wawrzyniak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 28 maja 2024 roku w Sieradzu

odwołania A. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w Ł.

z 26 stycznia 2024 r. nr (...)

w sprawie A. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w Ł.

o emeryturę pomostową

oddala odwołanie.

Sygn. akt IV U 128/24

UZASADNIENIE

Decyzją z 26.01.2024r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w Ł. odmówił A. S. prawa do emerytury pomostowej z uwagi na niespełnienie przesłanki stażu pracy w szczególnych warunkach po 31.12.2008r. w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych. Do szczególnych warunków nie zaliczono zatrudnienia od: 26.06.1978 – 30.11.1978, 23.01.1979 – 30.06.1979, 11.05.1981 – 31.12.2008.

W odwołaniu od powyższej decyzji, pełnomocnik strony ustanowiony w sprawie wnosił o zmianę decyzji i przyznanie w/w prawa do przedmiotowego świadczenia i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W odpowiedzi, organ rentowy podtrzymał stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji i wnosił o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

A. S., ur. (...)

Od 11.05.1981r. do nadal jest zatrudniony na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) S.A. (...) w T.. Początkowo odwołujący wykonywał prace nastawniczego. Od stycznia 93r., pracuje jako specjalista automatyk.

Po 31.12.2008r., odwołujący pracował w systemie zmianowym. Praca polegała na usuwaniu usterek na kolei, tj. semaforów, przejazdów kolejowych, ustawnie, nastawnie przekaźnikowe. Dyżurna zgłaszała usterki dyspozytorowi i trzeba było jechać naprawiać. Awarie dotyczyły np. ułamania rogiatki, uszkodzenia przejazdu. Były używane różne narzędzia:

śrubokręty, mierniki, młotki. Był warsztat w C. przy stacji, w którym były dyżury od 7 rano do 19 lub nocny od 19 - 7 rano. Potem była przerwa 24 godziny. Po 2008r. było więcej automatyki, komputerów. Wcześniej były urządzenia łatwiejsze do obsługi. Teraz wszystko opiera się na komputerach. Pracę wykonywało się w pojedynkę. Naprawiane były zwrotnice, gdzie jest napęd elektryczny. Jak nie dochodził prąd, to trzeba było zlokalizować usterkę i naprawić. Praca odbywała się we wszystkich warunkach pogodowych na zewnątrz. W okresie zimowym awarie były częstsze z uwagi na pogodę. Przed naprawą usterki należało dokonać odpisu. Praca była także na wysokościach, trzeba było wchodzić na semafony. Były specjalne badanie wysokościowe. Była konserwacja urządzeń kolejowych, tj. rozjazdy, semafony, przejazdy - konserwacja, obsługa i naprawa. Konserwacja polegała na tym, że trzeba było wszystko skontrolować czy działa, nasmarować. Do usterek jeździło się samochodem. Były specjalne przyrządy do akumulatorów. Dyspozytor lub dyżurny ruchu wzywał do naprawy usterek. Praca była w specjalnej odzieży. Były szkolenia bhp. Była to praca na powietrzu, w bezpośrednim ruchu pociągów. Konserwacja dotyczyła napędów zwrotnicowych, szaf zasilających. Podczas wykonywania prac pociągi jeździły. Były ustawiane tarcze ostrzegawcze. Zimą w zależności od warunków atmosferycznych trzeba było oczyszczać rozjazdy. Trzeba było uważać na wjeżdżające pociągi, należało wówczas sprzątnąć narzędzia, aby umożliwić przejazd pociągowi. Naprawy dotyczyły także przejazdów, rozjazdów. Należało przywrócić urządzenia do stanu aby nie było rozprucia. Jak nie było usterek, to jeździło się na konserwacje (**zeznania wnioskodawcy, zeznania świadków – M. B., T. P., Z. T. - na nagraniu CD – 00:07:13 – 00:47:28 k. 31/akta sprawy**).

W dniu 29.12.2023r., A. S. złożył w ZUS wniosek o emeryturę pomostową (**wniosek z załącznikami/akta ZUS**).

Po rozpoznaniu wniosku, ZUS zaliczył do ogólnego stażu 46 lat, 9 miesięcy i 1 dzień, w tym w szczególnych warunkach wg art. 4 – 28 lat, 9 m-cy i 18 dni. Do pracy w szczególnych warunkach w myśl art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych nie uwzględniono zatrudnienia od: 26.06.1978 – 30.11.1978, 23.01.1979 – 30.06.1979, 11.05.1981 – 31.12.2008 (**karta przebiegu zatrudnienia/akta ZUS; odpowiedź na odwołanie k. 11-12/akta sprawy**).

Decyzją z 26.01.2024r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w Ł. odmówił A. S. prawa do emerytury pomostowej z uwagi na niespełnienie przesłanki stażu pracy w szczególnych warunkach po 31.12.2008r. w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych (**decyzja k. 9/akta ZUS**).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie i w postępowaniu przed organem rentowym. Fakty związane z charakterem pracy wnioskodawcy po 31.12.2008r., Sąd ustalił na podstawie zeznań wnioskodawcy i świadków - M. B., T. P., Z. T., którym dał wiarę.

W ocenie Sądu materiał dowodowy nie daje podstaw do uznania, że wnioskodawca spełnił sporną przesłankę zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze po 31.12.2008r., uprawniającą do uzupełnienia stażu niezbędnego do nabycia prawa do emerytury pomostowej.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z przepisem art. 4 ustawy z dnia 19.12.2008r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2018, poz. 1924), obowiązującym do 31.12.2023r., prawo do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art. 5-12, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) urodził się po dniu 31 grudnia 1948r.;
- 2) ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;
- 3) osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
- 4) ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;

5) przed dniem 1 stycznia 1999r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;

6) po dniu 31 grudnia 2008r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;

W myśl art. 49 ustawy, prawo do emerytury pomostowej przysługuje również osobie, która:

1) po dniu 31 grudnia 2008r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;

2) spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1-4 lub art. 5-12;

3) w dniu wejścia w życie ustawy miała wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3.

Jak stanowi art. 3 ust. 1 cyt. ustawy, prace w szczególnych warunkach to prace związane z czynnikami ryzyka, które z wiekiem mogą z dużym prawdopodobieństwem spowodować trwale uszkodzenie zdrowia, wykonywane w szczególnych warunkach środowiska pracy, determinowanych siłami natury lub procesami technologicznymi, które mimo zastosowania środków profilaktyki technicznej, organizacyjnej i medycznej stawiają przed pracownikami wymagania przekraczające poziom ich możliwości, ograniczony w wyniku procesu starzenia się jeszcze przed osiągnięciem wieku emerytalnego, w stopniu utrudniającym ich pracę na dotychczasowym stanowisku; wykaz prac w szczególnych warunkach określa załącznik nr 1 do ustawy.

Prace o szczególnym charakterze to prace wymagające szczególnej odpowiedzialności oraz szczególnej sprawności psychofizycznej, których możliwość należytego wykonywania w sposób niezagrażający bezpieczeństwu publicznemu, w tym zdrowiu lub życiu innych osób, zmniejsza się przed osiągnięciem wieku emerytalnego na skutek pogorszenia sprawności psychofizycznej, związanego z procesem starzenia się; wykaz prac o szczególnym charakterze określa załącznik nr 2 do ustawy (ust. 3).

W niniejszej sprawie przedmiotem sporu był staż pracy wnioskodawcy w szczególnych warunkach po dniu 31.12.2008r., uprawniający do nabycia prawa do emerytury pomostowej. Zdaniem Sądu materiał dowodowy nie daje podstaw do uznania, że wnioskodawca po dniu 31.12.2008r., wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy.

Zdaniem sądu, brak podstaw do zakwalifikowania charakteru wykonywanej przez wnioskodawcę pracy po 31.12.2008r., w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy, tj. wg załącznika nr 2 pkt 6 ustawy z 19.12.2008r. o emeryturach pomostowych – prace bezpośrednio przy ustawianiu drogi przebiegu pociągów i pojazdów metra (dyżurny ruchu, nastawniczy, manewrowy, ustawiacz, zwrotniczy, rewident taboru bezpośrednio potwierdzający bezpieczeństwo pociągu, dyspozytor ruchu metra, dyżurny ruchu i stacji metra). Jak wynika z zeznań wnioskodawcy i świadków - M. B., T. P., Z. T., po 31.12.2008r., wnioskodawca jest zatrudniony w (...) S.A. (...) w T. jako specjalista automatyk. Praca odwołującego polegała na usuwaniu usterek na kolei, tj. semaforów, przejazdów kolejowych, ustawnie, nastawnie przekaźnikowe. Naprawy dotyczyły zwrotnic, gdzie jest napęd elektryczny. Jak nie dochodził prąd, to trzeba było zlokalizować usterkę i naprawić. Praca odbywała się we wszystkich warunkach pogodowych na zewnątrz. W okresie zimowym awarie były częstsze z uwagi na pogodę. Praca była także na wysokościach, trzeba było wchodzić na semafony. Była także konserwacja urządzeń kolejowych, tj. rozjazdy, semafony, przejazdy. Konserwacja polegała na tym, że trzeba było wszystko skontrolować czy działa, nasmarować. Konserwacja dotyczyła napędów zwrotnicowych, szaf zasilających. Zimą w zależności od warunków atmosferycznych trzeba było oczyszczać rozjazdy.

Z tych względów, Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴§1 k.p.c., oddalił odwołanie.